

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. július 18. kedd.

ARA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 165. SZÁM.

Harminc mázsa hektáronkénti átlagtermés a kendilónai kollektív gazdaságban

KOLOZSVAR. — A kolozsmegyei Kendilóna község „Vörös Traktor” elnevezésű kollektív gazdaságában megkezdték a cséplést. A munkások igen előrehaladtak. Az eddigi eredmények alapján kiszámították, hogy a kendilónai kollektív gazdaság tagjai 30 mázsa hektáronkénti átlag termést értek el búzából.

A kollektív gazdaság szerűjét számos dolgozó földműves keresi fel, akik saját szemükkal győződnek meg a kollektív gazdálkodás felsőbbrendűségéről.

Több gondot a könyvtárakra

Kulturforradalmunk egyik legfigyelemreméltóbb eredményként városaink és falvaink vállalkozásainál, intézményeiben és kulturothónaiban — mindenütt, ahol az emberek nagyobb csoportban dolgoznak — könyvtár áll a dolgozók rendelkezésére. Nem lebecsülendő sikere ez Népköztársaságunknak. S minden becsületos, tanulni és haladni vágyó dolgozót csak öröm töltötheti el a könyvkereskedések tömött polcai vagy az állandóan új könyvekkel gyarapodó könyvtárak látánál. Az olvasás fokozásának első és legfontosabb lépésén a Párt irányította céltudatos kulturpolitika folytán jutottunk: soha nem álmotól bőséggel jelennek meg a könyvek, új művek kerülnek állandóan a könyvtárakba. A következő lépés az, hogy a könyvek lapjaiba zárt tudásanyag és harcosszellemszükségározzon a behatoljon a dolgozó tömegek legszélesebb rétegeibe és anyagi erővé válják. Ebben a tekintetben is figyelemreméltó megvalósítások születtek. Számtalan munkás a könyvekből sajátította el a munkásszót ideológiájának nélkülözhetetlen elemét, megtanult az élenjáró szovjet munkamódszerek szerint jobban és lelkesebben dolgozni önmagáért és dolgozó társaiért, a béke megszilárdításáért. Sok dolgozó földműves területén a könyvek által terjesztett fény hatására oszlott szét, vagy oszladozik a babonák sötét köde s megvilágosodik a dolgozó parasztság egyetlen bőséget ígérő útja, a kollektív gazdálkodás rendszere.

A könyvek terjesztése és népszerűsítése terén azonban még sok tennivaló van. Vannak még elhanyagolt könyvtárak, ahol sok könyv porosodik kihasználatlanul. Szomorú látványt nyújt egy-egy ilyen könyvtár. A dolgozóknak hatalmasan megnevelkedett tudásszomja mellett a használatlan könyvtár olyan, mintha az ember bővizű forrás mellett szomjaznék csak azért, mert még nem találta meg az üdítő ital felhasználásának legmegfelelőbb eszközeit.

Abban, hogy a könyvtárak olvasottak-e vagy sem, igen nagy, szinte döntő szerepük van a könyvtárosoknak és a könyvtárosi kollektíváknak. Számtalan példa igazolja, hogy ahol a könyvtárosok szeretettel és hozzáértéssel végzik feladatukat, az olvasók száma is megnő. A kolozsvári CFR műhelyek könyvtárosa arról a tapasztalásról számol be, hogy igen sok munkás csak úgy veszi ki egy-egy művet, ha a könyvtáros felvilágosítást tud adni az illető mű tartalmáról. Világos tehát, hogy a könyvtárosnak nemcsak ismernie kell — legalább nagyvonalakban — a könyvtár egész állományát, hanem jó agitátornak is kell lennie.

A könyvek széleskörű terjesztéséhez azonban nélkülözhetetlenül szükséges a jól kiépített munkaközösség. A könyvtáros egymagában — különösen, ha csak többletmunkaként kezeli a könyvtárat — képtelen a feladatát sikeresen megoldani. A jól kiépített kollektív eredményes munkájáról meggyőző példát szolgáltat Kolozs megye számtalan falusi kulturothónáinak könyvtárai. E könyvtárakban nemrégén még gépiesen vé-

gezték a könyvek terjesztését, ugynevezett könyvtári szektort felelősök. Megtörtént például Mezővelkér és Csetelke községekben, hogy egyes könyvtári szektorfelelősök, akik az egyéni olvasók számát erőszakosan emelni akarják — kulákokhoz is vették könyveket. Természetes, hogy az osztályellenesség arra használta fel a kínálkozó alkalmat, hogy a könyveket visszatartsa s ezzel csökkentse a dolgozó földművesek tanulási lehetőségét.

A megye területén a könyvek terjesztése ma már szervezettebben folyik. Az egyéni olvasókat 30-40-es csoportokra osztották s minden ilyen csoport mellé állítottak egy képzettebb irányítót, aki nemcsak szétosztja csoportjában a könyveket, hanem külön-külön is foglalkozik az olvasókkal, tanácsokat ad miként olvassanak, szükség esetén pedig felvilágosító magyarázatot fűz az olvasmányhoz. E módszer igen sok községben szép eredményekkel járt. Így Váralmásban, ahol a tél folyamán a könyvtárnak alig negyven olvasója volt, most az olvasók száma 230-ra emelkedett. De nemcsak itt, hanem az egész megyében mintegy 6000 olvasóval van több, mint a télen, holott az elmúlt évek tapasztalata azt mutatta, hogy a mezőgazdasági munkák ideje alatt az olvasók száma általában esökkenni szokott.

A könyvterjesztés jól bevált módszerét azonban nem alkalmazták ott, ahol a könyvtárak kezelői általában a kultúrélet vezetői nem értik meg az olvasás mélyeségét, hasznát. Nádasköröd községben a könyvek semmibevétele odáig fajult, hogy a kulturothón könyvtárát — a dolgozó földművesek többszöri követelésére — az egyik ház padlásáról kellett elköltetni. A könyvtár azóta is csak tengődik. Daróc községben a könyvek alig olvasottan porosodnak a szekrényben, mert a könyvtárosi kollektíva csak passzív szerepet. Immel-ámmal működik a bánffyhungyadi könyvtár is. Hiányzik a szervezés, a könyvek népszerűsítése. Ezzel pedig a nagyobb helyiség könyvtára rossz példát mutat a környező községeknek.

Több mint egy hónappal ezelőtt meghívtuk a szilágymegyei ideiglenes bizottság, valamint a Zilah városi és járási ideiglenes bizottság könyvtárának igen gyenge működését. Vajon nem a könyvtár ügye iránti teljes nemtörődomség nyilvánul-e meg abban, hogy az illető könyvtárak vezetői mindezekig nem tartották érdemesnek válasznak a híralatra? Mintegy két héttel később gyakoroltunk híralatot az IPELL máramaroszigeti fűrészgárának könyvtáráról. A híralt üzem vezetősége eléggé fontosnak találta a kérdést és elvszerű ünhíralat hangján válaszolt, egyben pedig a nehézségek feltárása mellett komoly eredményekről is beszámolt.

A könyvek semmibevétele a szocializmus építése egyik legfontosabb frontszakaszának aláértékelésével egyenlő. Számoljunk tehát fel minden könyvtárunkban a nemtörődomséget és hanyagságot, használjuk fel jó harcostársaink, a könyvek támogatását s a dolgozók legszélesebb rétegeit köztük értékesítsük a könyvtárak anyagát.

A SZOVJET REPÜLŐK NAPJA

A szovjet nép a szovjet légiflottát ünnepli. Ez alkalommal a repülők, a repülőgépgyárak munkásai és a csodálatos szovjet repülőgépek építői beszámolnak az egész nép, a Bolsevik Párt és Sztálin elvtárs előtt arról, amit az elmúlt évben megvalósítottak.

A Moszkva melletti Tusino repülőtéren, s a szovjet nagyvárosok repülőterein a szovjet állampolgárok megcsodálják a szovjet repülőtechnika újabb vívmányait, a sztálini légiflotta nagyszerű erejét.

A szovjet ipar fejlődése a sztálini ötvenes tervek alatt megnyitotta az utat arra, hogy a Szovjetunió legyen a leghatalmasabb légiflotta a világon. Sztálin elvtárs állandó gondoskodása folytán a repülőgépkészítő üzemek, tudományos kutatóintézetek, pilótaképző iskolák és főiskolák hálozata épült ki, amely évről-évre kiterjedtebbé válik.

A repülőgépgyártás 1930-1939-ig hat és félszeresére, 1941-től a háború befejezéséig az 1941 évi gyártásnak ötszöröse emelkedett. A repülőgépgyártó ipar a háború alatt évente 40 ezer repülőgépet termelt. A háború kitörésekor a német légiflotta, ha minőségileg nem is, de mennyiségileg

főlényben volt a szovjet légiflottával szemben. A sztálini harcok idején, azonban már nyilvánvalóvá lett, hogy a Szovjetunió légiereje mennyiségileg is főlénybe került.

A szovjet repülőgéptervezők, mint Tupelov, Iljuszkin, Jakovlev, Lavocskin, Mikoján és a többiek, épp úgy bámulatba ejtették a világot repülőgépeikkel, mint a szovjet pilóták nemcsak a gépekkel és nagy repülőtechnikájukkal.

A szovjet ifjak és leányok, munkások, kolhozparaszatok, diákok százezrei sajátították el a repülés tudományát és napról-napra tökéletesítik tudásukat. A lelkes szovjet pilóták nemcsak vezetni tudják gépeiket, hanem azt is tudják, hogy a szocializmus vívmányait, népiük jólétét, kulturáját és az emberi haladás ügyét szolgálják. Illy módon a szovjet légiflotta minden tekintetben összemérhetetlen főlényben van az imperialista országok légierejével szemben és bármely háborús támadót épp oly biztonsággal képes megsemmisíteni, mint amilyenre a hitlerista rabló hódítókat megsemmisítette.

A szovjet repülők, a legendás hősiességű sztálini solymok örököndnek a szovjet nép békés alkotó munkája és egyben az egész világ békéje felett.

Bágyonban hántják a tarlót

BÁGYON. — (Levélezőnkől.) Bágyon, tordamegyei község dolgozói alaposan felkészültek az aratás, Ez a munkát úgy szervezték meg, hogy a legrovidebb időn belül befejezést nyerjen. Az ideiglenes bizottság jóelőre gondoskodott, hogy az aratás ideje alatt dolgozó földműveseink más munkát ne végezzenek. Éppen ezért a községet körzetekre osztották

és minden körzet irányításával a dolgozók legjobbait bízták meg, akik felvilágosító munkát végeztek az aratás sikeréért.

Az aratási munkálatok során Székely György, Réman János, Réman Vilmos, Székely Árpád, Bálint Ferenc és Oláh Bálint dolgozó földművesek tüntek ki. Réman Bálint

Misztótfalun megkezdtek a beszolgáltatást

a beszolgáltatást

MISZTÓTFALU. — (Levélezőnkől.) Alig fejeződött be az aratás a misztótfalusi — Szatmár megye — dolgozó földművesek hozzákezdtek a gabona behordásához. A behordás akadály nélkül történik. Az ideiglenes bizottság kijelölte a szükseges intézkedéseket, hogy a kulákok mesterke-

déseit megakadályozza. Elsőnek Papp László középaraszt csépelet. Földjeit a Párt tanításai szerint művelte meg és így olyan terméseredménye van, amilyenre a multban nem volt példa. Beszolgáltatási kötelezettségének örömmel tett eleget.

Szmutku Sándor

ARATNAK MAGYARBERÉTEEN IS

MAGYARBERÉTE. — (Levélezőnkől.) Magyarberéte szá-

Hírek a Szovjetunióból

ÚJ RENDSZERŰ TRAKTOROK ÉS KOMBÁJNOK A SZOVJET-UNIÓBAN

A bazsenovszki gép- és traktorállomás az idén 10 villamos traktort kapott. Ezekkel az előirt határidő előtt végezte el a gabona és hüvelyesek vetését, valamint a szántást. A szántást mindenütt duplavasas ekével végezték. A villamos traktorral művelt föld megdolgozása feleannyiba került, mint a közönséges traktorral.

GYOMIRTÁS — REPÜLŐGÉPRŐL

A Sztalino kerületi Volodarszkoje körzeti „Proletárdiktatura” nevű szovhoz gabonaföldjei felett, mindennap repülőgép száll végig. A gépet Kotelnikov Vladimir, a mezőgazdasági repülés

egyik pilótája vezeti. A repülőgép szárnyai alól kékes por hull a gabonamezőre. A repülőgépből leszárt készítménynek érdekes hatása van: kiirtja a gyomot és megöli a növények elősdeit.

A földművelő brigádok ezelőtt két hétig dolgoztak, míg az 1000 hektárnyi kiterjedésű gabonaföldről kiirtották a gyomot. Kotelnikov pilóta ezt a munkát öt nap alatt egymaga elvégezte, még hozzá a legjobb eredménytel. Ez az első eset, hogy repülőgéppel végeznek gyomirtást. (Agropress.)

EGYRE TÖBB DOLGOZÓ VEGEZ FŐISKOLÁT A SZOVJET-UNIÓBAN

A Szovjetunióban minden lehetőség megteremtett arra, hogy főiskolákban képezzék ki a szakembereket és fejlesszék a szovjet nép műveltségét. Ez a tény a költségvetésnek a kultur-

szükségekre fordított előirányzatából világlik ki. Az állam ebben az évben több mint 7 milliárd rubelt fordít felsőoktatásra. Ez százárd alapul szolgál a Szovjetunió főiskolai oktatásának fejlődéséhez.

Az idén 150 ezer fiatal szakember került ki az ország főiskoláiról, sokkal több, mint az előző években. Valamennyi végzett azonnal elhelyezkedhet az iparban, mezőgazdaságban, egészségügyi intézményekben, a közoktatásban, vagy a nemzetgazdaság más ágában.

Igen fontos a főiskoláknak az iparral és a mezőgazdasággal fenntartott szoros kapcsolata. Ez nemcsak az iparvállalatok számára bizonyul hasznosnak, hanem a főiskoláknak is, amennyiben jobban tájékozódhatnak az új sztáhanovista újításokról, ami viszont az előadói módszer javulását eredményezte.

Az Amerikai Kommunista Párt felhívása Trygve Liehez az atomháború megakadályozására

NEW-YORK. — (Agerpres.) Mivel július 12-én az amerikai kongresszuson az atombombának a koreai nép elleni felhasználását javasolták és miután Acheson csaknem nyíltan ezzel fenyegetőzött, hogy az Egyesült Államok készen áll arra, hogy bármilyen fegyvert felhasználjon az „agresszió“ ellen, az Egyesült Államok Kommunista Pártja felhívást intézett Trygve Liehez, az ENSZ főtitkárhoz és azonnali biztosítékot követelt arra nézve, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete nem járul hozzá, hogy atombombát használjanak a koreai nép ellen. A felhívás a következőképpen hangzik:

„A július 13-án Washingtonból érkezett hírek azonnali biztosítékot követelnek az ön részéről, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete nem járult hozzá és nem járul hozzá ahhoz, hogy atomfegyvert használjanak a koreai nép ellen. Okfeleltlenül szükséges tehát, hogy ön haladéktalanul rendkívüli akcióra kezdjen. Holnap esetleg már késő is lehet.

A híradások, amelyek azt a meggyőződést érezték meg bennünk, hogy terveket készítettek az atomfegyvernek a közeljövőben való felhasználására az Egyesült Államok részéről, a következők:

Először a Newyork Post július 13-i számában, Robert Allen tartja, hogy Truman a kongresszusi tagok egyik csoportja előtt kijelentette, miszerint a koreai katonai helyzet igen súlyos és hozzáfűzte, hogy Mac Arthur tábornok nagy titokban meglepetésszerű támadást készít elő.

Másodszor, Brewster szenátor (Maine állam) nyomatékosan követelte, hogy Mac Arthur tábornoknak adjanak teljes hatalmat az atombomba felhasználására. Ben-tsen (Texas állam), a képviselőház tagja július 13-án követelte, hogy adjanak atomultimátumot

— és a képviselőház tagjai megtapsolták

Harmadszor, a július 13-i sajtótájékoztató Acheson külügyminiszter teljesen alaptalanul kirohant és intézett a stockholmi felhívás ellen, amely háborús bűnösnek tekint bármely kormányt, amely elsőként használja az atomfegyvert és az atomfegyver megtűntetését, valamint egyezmény megkötését követeli a nemzetközi ellenőrzés érdekében. Az atomfegyver használatával kapcsolatban hozzáintézet kérdésre Acheson azt válaszolta, hogy a fegyverek megválasztásának „nincs semmiféle jelentősége“ és az egyedüli dolog, ami számít, hogy az „agresszió cselekedetét“ elkövetették.

Negyedszer, az utóbbi napokban Mac Arthur főhadiszállása nyíltan hozzájárult, hogy lélek-tani szempontból előkészítse egy ilyen szerű tömegmészárlás kedvező feltételeit. Ez az egyedüli magyarázata a kegyetlenkedésekről szóló hamis híreknek és ama kísérletnek, hogy a koreai népet „banditáknak“ és „sárgaszemű állatoknak“ állítsák be.

Ötödször, az amerikai imperialista intervencionisták máris súlyos katonai és politikai vereséget szenvedtek Koreában. Egváltalan nem meglepő, hogy a kétségbeesett amerikai imperialisták most arra törekedjenek, hogy gyakorlatba ültessék a fenyegetéseket, amelyekkel sikertelenül igyekeztek megrémíteni az egész emberiséget.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének tekintélve három héttel ezelőtt súlyos csorbát szenvedett, amikor erkölcsi és törvényes autoritását átengedte az amerikai külügyminisztériumnak. A világ békeszerető népei most nemcsak azt követelik, hogy az ENSZ adjon biztosítékot, hogy nem járul hozzá az atomháborúhoz Koreában. A békeszerető né-

pek biztosítékot követelnek, hogy az ENSZ többet tesz annál, mint-hogy bevárja, amíg a pusztítás tényét elkövetik, hogy aztán utólag adja áldását egy ilyen katasztrófára.

Ebben a válságos pillanatban dől el az egész emberiség — és az Egyesült Nemzetek Szervezetének sorsa. Az ön magas hivatala és kötelezettségei valamennyi országgal szemben nagy felelősséget rónak önre. Az a tény, hogy az Egyesült Államok beavatkozása Koreában az ön hallgatóságos beleegyezésével történt, arra kötelezi önt, hogy nyombar cselekedjen, még mielőtt hallgatását az Egyesült Nemzetek Szervezete az atomháborúhoz való hozzájárulásának értelmeznék. Mi szintén tudatában vagyunk a reánk és az összes amerikaiakra — politikai és vallási meggyőződésre való tekintet nélkül — háruló felelősségnek, mert országunk népe nem vonhatja ki magát a háború kiobbantásának felelőssége alól, csak abban az esetben, ha egyesült erővel és szilárd elhatározással megállítja azoknak a kezét, akik az ő nevében atomkatasztrófát akarnak zudítani az egész emberiségre.

Felkérjük tehát a főtitkárat, haladéktalanul jelentse ki: az Egyesült Nemzetek Szervezete nem engedí meg, hogy olyan mesterkedésekre használják fel, amelyeknek célja az atomfegyver felhasználásának engedélyezése Koreában. Ellenkezőleg: egy ilyen szerű akciót az emberiség ellen elkövetett bűntényként kell megbélyegeznie. Kérjük továbbá, tegyen újabb erőfeszítéseket az atomfegyver betiltására, nemzetközi megállapodás útján. Kezdeményezzen az Egyesült Nemzetek Szervezete részéről újabb erőfeszítéseket, hogy vessenek véget az Egyesült Államok koreai beavatkozásának.“

Egyre csökken

az angol munkások életszínvonala

Az angol dolgozók életszínvonala napról-napra csökken. Olyan tény ez, amelyet maga az angol kormánysajtó is elismer. Nem csoda. A hatalmas katonai kiadások, a monopoltörvények uralma természetesen a dolgozók életszínvonalának csökkenéséhez, az angol tömegek elszegényedéséhez vezet.

Ismeretes, hogy az 1950-51-es költségvetési évben egymilliárd 210 millió fontra emelkedett Angliában a katonai kiadások összege az előző év egymilliárd fontjával szemben. Ezek azonban közvetlen katonai kiadások. Hozzá kell venni ehhez azokat a hatalmas kiadásokat is, amelyeket az új háborút előkészítő angol-szász tőkés és diplomatai külföldre ruháznak be. Az elmúlt négy évben 860 milliót vittek külföldre, katonai célokra.

Ugyanakkor az árak egyre emelkednek. 1949-ben a huszár 33 százalékkal, a tejtermékeké 27 százalékkal, a gabonaműeké 27 százalékkal emelkedett a háború előtti árakhoz viszonyítva.

Jelemező példának ragadjunk ki egy tényt: A háborús előkészületekre és katonai kiadásokra szánt csillagászati számok mellett, az angol költségvetés a mezőgazdaság fejlesztésére például mindössze 2,5 százalékot szánt a teljes költségvetésből. Ezzel szemben Afrikában és másutt új hadikikötőket, hadiutakat és repülőtereket épít nagy sietve a kormány. A labouristák mitsem törődnek azzal, hogy a dolgozók éheznek: egyre lejjebb szállítják az élelmiszeradagokat, s az angol dolgozó egyre kevesebb húst, tojást, zsiradékot és cukrot kap élelmiszerjegyére. De nemcsak a jegyre kiszolgált áruk, hanem a többi élelmiszer mennyisége is csökkent, ára pedig emelkedett. A „Records and Statistics“ című lap bevallja, hogy a háború óta eltelet években rohamosan csökken a hal, tea, zöldség, sajt stb. fogyasztása Angliában. A munkások helyzetére jellemző, hogy nem tudják kiváltani a jegyükre járó kevés élelmiszert sem. A kormány hivatalos szócsövei hazug cikkeket próbálnak meggyőzni az éhező angol dolgozókat, hogy elégséges számukra az a kalóriamennyiség, amennyihez most hozzájuthatnak.

Természetes, hogy ilyen helyzetben fellendült mindenfajta spekuláció. A feketézó kereskedők ellen a valóságban semmit sem tesznek. A fűszerezés lapja,

a „Grocer“ legutóbbi hosszú listát közölt azokról a kereskedőkről, akik jegyre nélkül árusítottak csak jegyre kiszolgáltatható árut. Jelentéktelen pénzbüntetéssel uszták meg a dolgot, s nyugodtan tovább feketéznek, mialatt ezzel a „büntetéssel“ port hintenek a becsapott és kizsákmányolt dolgozók szemébe.

Az Amerikai Egyesült Államok gazdasági válsága erős hatással van az angol gazdasági életre. Az angol pénzügyi helyzet sulyosra fordult: mint az USA-nak teljesen kiszolgáltató ország, maga is a gazdasági válság örvényébe került. Hivatalos adatok szerint az angol munkanélküliek száma az év kezdete óta 400 ezerre emelkedett. Azonban számuk jóval nagyobb ennél, mert a statisztikákat meghamisítják.

A „Statist“ című lap szerint a munkások átlaga hetenként 2 és fél, három fontot keres. Jellemző ennek az összegnek nevetéssé váltára, hogy egy közepesen dohányos dolgozónak heti egy fontba kerül csak a cigarettája. Képzeltető, milyen helyzetben van ma az angol munkás, amikor úgy az élelmiszerárak, mint a ruházati cikkek, a közlekedés, a lakás ára napról-napra emelkedik.

A dolgozók reálbére egyre alacsonyabb, mialatt az angol tőkés jövedelme percnként emelkedik. A dolgozók fokról-fokra süllyednek a nyomorba és kétségbeesésbe. A kormány urai ezalatt hangzatos frázisokat puffogatnak „a terhek egyenlő viseléséről“. A dolgozók azonban látják, hogy mindez hazugság, s hogy a harmadik világháborúra készülődést sulylik meg. Tudják, hogy a kormány igéretei nem egyebek szemfényvesztésnél. Példa erre a kormány építési programja, melynek négy év alatt mindössze 15 százalékát valósították meg. Az új házakban azonban oly méregdrágák a bérek, hogy oda csak tőkepénzesek és nem a dolgozók költözhetnek be. Érthető az is, hogy az ígért 3000 új iskolából mindössze 31 épült fel, mert Anglia kormánya háborús politikát folytat, mialatt a dolgozó lakosság még mindig háborús adagjait eszi a hazai és amerikai monopoltörvények pedig a legtökéletesebben kizsákmányolják őket. Ez a helyzete ma az angliai dolgozóknak.

(Részlet Trojekurov cikkéből.)

Bekerítés előtt állnak az amerikai intervenciós csapatok Koreában

TOKIÓ. — (Agerpres.) A koreai néphadsereg csapatai folytatják diadalmas előnyomulásukat délfelé. A France Presse jelenti, hogy az amerikai inváziós csapatok parancsnokságának hadijelentése elismeri azt, hogy a néphadsereg egységei átkeltek a Kim-folyón. A néphadsereg Tacszon irányában nyomul előre.

A keleti frontszakaszon egyre jobban erősödik a koreai néphadsereg nyomása, amely teljesen szétrombolta az ellenséges hadiállásokat.

A néphadsereg egységei Jenzantól délre nyugati irányban bekerítők hadmozdulatokat hajtanak végre. Más egységek Hongzsou irányában nyomulnak előre, míg a keleti frontszakaszon a néphadsereg két más hadosztálya tör délfelé. Az amerikai intervenciós csapatok és Li-Szin-Man hadseregének maradványai tovább is visszavonulnak a néphadsereg elől.

A néphadsereg csapatai Tacsontól keletre átlépték a Kim-folyót és elvették a Tacsou-Taegu vasútvonalat. A nyugati hadoszlopok Tacsou felé vetik vissza az amerikai csapatokat.

ELRENDELTEK AZ AMERIKAI TACSOU KIÜRITÉSÉT

Az United Press és a France Presse közli az amerikai beözönlő csapatok és Li-Szin-Man bandája főhadiszállásának jelentését, amely közli, hogy a koreai néphadsereg előnyomulása miatt az amerikaiak elrendelték Tacsou kiürítését.

WASHINGTON. — (Agerpres.) A France Presse jelenté-

se szerint James Van Zandt, a kongresszus hadügyi atomenergia bizottságának tagja szombaton kijelentette, hogy a koreai néphadsereg lendületes előnyomulása következtében „lehetőséges, hogy az amerikai egy-

ségek az elkövetkező 72 órában kiürítik Koreát“. Zandt kijelentette, hogy ha az amerikai haderők megkísérelnék azt, hogy Fozsan kikötőjében tartás magukat, a Dunkerque-i eset ismétlődne meg.

Délkorea felét felszabadította a néphadsereg

NEW-YORK. — (Agerpres.) A France Presse közli az Associated Press jelentését, amely szerint washingtoni magasrangú katonai körök megerősítették azt a hírt, hogy az intervenciós csapatok két hét alatt elvesztették Délkorea felét.

AZ ÖSSZES FRONTSZAKASZON TÁMAD A NÉPHADSEREGRÉ

PHYONGYANG. — (Agerpres.) A TASS közli: A Koreai Demokrata Népköztársaság főparancsnoksága közli, hogy a néphadsereg egységei tovább folytatták támadásukat az egész frontvonal hosszában. Július 13-án a néphadsereg egységei felszabadították Hongzsou (Szeiczu) városát. Észak-Csinnesen tartomány fővárosát. A város felszabadításáért folytatott harcokban a néphadsereg alakulatai igen sok foglyot és hadizsákmányt ejtettek.

Július 13-án reggel a néphadsereg más alakulatai felszabadították Yosou (Reiszan) városát.

PHYONGYANG. — (Agerpres.) A Koreai Demokrata Népköztársaság néphadseregének főhadiszállása július 14-én

az alábbi közleményt adta ki: Az amerikai repülőbarbár módon bombázták és gépfegyvereztek városokat és falvakat a Koreai Demokrata Népköztársaság északi részében és a felszabadított déli részeken. Július 13-án több mint 30 amerikai repülőgépet két alkalommal bombázta Vonszan (Genszan) városát. Több mint 500 darab 100–1000 kilós bombát dobtak le a repülőgépek. Az amerikai repülőgépek a békés lakosságot bombázták. A bombázások következtében sok lakóház, kórház, iskola és más kulturintézmény pusztult el.

A KOREAI DEMOKRATA NÉPKÖZTARSASÁG KÜLVÜGYMINISZTERÉNEK NYILATKOZATA

PEKING. — (Agerpres.) Az Új Kína híregyénység jelenti: Pak-Hen-Yen a Koreai Demokrata Népköztársaság külügyminisztere Trygve Lie, az ENSZ főtitkára tudomására hozta, hogy a koreai néphadsereg egységei szigorúan betartják a polgári és katonai foglyokkal való bánásmódról vonatkozó nemzetközi egyezményt, amelyet 1949-ben Genfben kötöttek.

Hírek a népi demokráciákból

SZOCIALISTA VERSENY A BOLGÁR NÉPKÖZTARSASÁGBAN „A LEGJOBB OLVASZTÓ“ ÉS „A LEGJOBBI FÉMIPARI MUNKÁS“ CIMÉRT

A szovjet sztáhanovisták példáján fellelkesülve, a bolgár fémipari dolgozók a Bolgár Kommunista Párt harmadik értekezlete alkalmából újabb szocialista versenyt indítottak. Enev Sztóján és Kotev Petre, az „Electro-Metal“ két olvasztója versenyre hívta ki az ország minden fém munkását „A Köztársaság legjobb olvasztója“ és „A Köztársaság legjobb fém munkása“ címének elnyeréséért.

SZELESKÖRŰ MUNKAVERSENYEK AZ ALBÁN NÉPKÖZTARSASÁGBAN

Az Albán Népköztársaságban is lendületesen folynak a termelési terv teljesítésére irányuló munkaversenyek. A szkodrai cementgyár munkásai 2.100 tonnával haladtak túl a májusi tervelőirányzatot és a Nagy Nemzetgyűlés vá-

lasztásának tiszteletére rendezett versenyek során a választás napjára 5.300 tonna cementet termeltek tervelőirásnál felül. Új sikerekről számolnak be a Durres-i hajógyár munkásai is. A hajógyár munkaközössége 20 százalékkal haladta túl a május havi tervelőirányzatot. A durresi bányász dolgozó, akik valamennyien versenyben voltak, egy hónappal a kitűzött határidő előtt fejezték be a második negyedévi tervet.

BŐ TERMÉS A KINAI NÉPKÖZTARSASÁGBAN

A Jen-Min-Ji-Pao című lap jelentése szerint a Kinai Népköztársaság minden részén megkezdődött a terménybetakarítás. Kelet-, Közép- és Délkínában megkezdődött az árpa aratás. Több tartományban a búzát is betakarították. Pingjuan tartományban az idén jóval nagyobb lesz a termés, mint tavaly, mert a búzával bevetett terület 10 százalékkal növelték az előző évihez képest. A felszabadító hadsereg egységei nagy segítséget nyújtanak a parasztságnak a terménybetakarításban.

Hivatalos adatok szerint, az idén mintegy 25 millió hektár kiterjedésű területen aratnak. Kína északi, keleti, déli és középső részén a búzával bevetett területnek termését 95 millió mázsára becsülik.

ARATUNK!

Az IMSz hidalmási szervezete tevékenyen kapcsolódik be a cséplésbe

A mezőn sorakozó aransárga kalangyákon örömmel pihen meg az ember szeme. Amerre a szem ellát, mindenütt nyüzsgő, mozgó emberek szorgoskodnak. Itt még egy-egy elkésett aratot látni, ott a rakodó dolgozó földműves kezében meggörbül a villa nyele a kéve sulya alatt. Régen nem volt ilyen jó termés, mint az idén. A dolgozó földművesek örömmel látják, hogy a Párt szavára figyelve, megsokszorozódott munkájuk gyümölcse. Ezért ünnepe a cséplés kezdete.

Az IMSz hidalmási szervezeteinek tagjai is érzik ezt. Moltón akarják kivenni részüket a terménybetakarítási kampány során a cséplési és beszolgáltatási munkálatokból, amely nemcsak egyszerű kenyérszűrés, hanem megismerkedés a holnap bővebb vagy szűkebb kenyérért, hanem sikere népi demokráciánk megerősödését, a békévédelmi erők megszilárdulását jelenti.

Nem lennének méltó fiai hazánknak, hű követői a munkásosztály harcának és igaz tanítványai a Pártnak, ha a mezőgazdasági kampány leglényese-

gebb szakaszában nem vették részt a párttagok példája nyomán a küzdelemben. Epp ezért: minden erőnkkel elősegítjük a cséplési és beszolgáltatási csatát — mondotta Chendre Ioan IMSz titkár az ifjak gyűlésén, amelyen a székük megszervezésében való tevékeny részvételüket határozták el.

Vállalásukat tett követte. A székü örsébe 15 ifjút jelölték. — Kijelölés számunkra a dolgozók kenyérért örízni — mondotta Florean Alexandru, az 1. számú székü IMSz örségének vezetője. — Éberségünkkel megakadályozzuk az ellenség minden szabotázs mesterkedését — fogadta Campian Ioan, a 2. számú székü ifjainak felelőse.

Hidalmási ifjai magukra vállalták a székü dolgozó földművesek felvilágosításának munkáját is. Gordea Florica már gondoskodott, hogy a cséplés ideje alatt az összes lapokat pontosan megkapják. Chendre Ioan titkár pedig naponta közli a kollektív gazdaságok és állami gazdaságok és állami birtokok cséplési eredményeit, hogy ezzel is mozgósítsa a dolgozókat. Résztvesznek a székü

egészségvédelmének megszervezésében is.

A hidalmási ifjak szervezett és cselekvő harca a békéért igen lelkesítő példa kell, hogy legyen a többi IMSz szervezetekek is. Komoly munkájuk arra enged következtetni, hogy valóban méltó tagjai akarnak lenni az IMSz-nek. Munkájukban azonban egyről megelégedtek. Nem tartottak fenn elég szoros kapcsolatot a helyi állami gazdaság IMSz alapszervezetével. Az állami gazdaságban dolgozó ifjak nem élnek szervezeti életet. Olvasóköreik még nincsenek, gyűléseik régen nem voltak. Ez elsősorban Albu Mária, az állami gazdaság IMSz szervezeti titkár hibája, de felelős ezért a hidalmási községi IMSz szervezetet bűrója is.

Az IMSz hidalmási szervezete eddig az elvégzett munkával bizonyította, hogy méltó követője a komzomoflistáknak, de elkövetkezendő munkatervében szerepelni kell az ösztönzés és komoly segítségnyújtásnak az állami gazdaságban lévő testvér-szervezetek és így fel tudja majd számolni ezt a hiányszámát is. (—ász.)

Kenyércsatáink újabb győzelme: — a terménybeadás

Már az első cséplési eredményekből megállapítható, hogy Népköztársaságunkban, ebben az esztendőben jobban ereszti a gabona, többet fizet a föld, mint a tavaly. Különösen a szocialista szektorainkban, ahol a fejlett szovjet agrártechnika módszerével művelték meg a földet, egyenesen rekord termés-eredményeket értek el.

A szatmáruvári állami gazdaságban 3450 kilogrammos a hektáronkénti búzatermés átlaga. Az állami gazdaság munkásai bebizonyították a környék dolgozó parasztsága előtt a gépesített és korszerű mezőgazdálkodás felsőbbrendűségét.

A szovjet agrártechnikai tapasztalatok jó felhasználásával a jalomciamegyey Petroş községben lévő „Panduri” állami gazdaság munkásai és technikusai 3000 kilogramm hektáronkénti átlag buza termés-eredményt

értek el, mert a géppel művelt és vetett földben minden mag kikélt.

Állami gazdaságaink július 10-ig 27.975 hektár gabonatermését cséplették ki, s megkezdték a gabona beszállítást.

A mezőgazdaság szocialista szektorában elért eredmények arra ösztönzik dolgozó földműveseinket, hogy aratási és cséplési munkájukban a szocialista szektor példamutatót kövessék.

Július első hetében a biharmegyei magángazdaságok is learatták a gabona 80—90 százalékát.

Országunk néhány megyéjében már teljesen befejezték az aratást. Így Teleorman, Dolj, Vlasca, Romanai megyék dolgozó parasztjai a cséplési munkálatok 13 százalékát elvégezték, s most országsszerte megkezdődött a terménybeadás: Dolgozó földműveseink öntudatosan tesznek eleget hazafias kötelességüknek.

Szovjet módszert alkalmaznak a máramarosszigeti faipari szakiskolások

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A faipari szakiskola végzett növendékei gyakorlati munkára mentek a felsővisói járásban lévő Fajnára, ahol a fakitermelést és a szállítást sajátítják el gyakorlatilag.

Az iskola növendékei ezalkalommal versenyre szállították az

ország valamennyi fakitermelő szakiskolái hallgatóját. A verseny a gyakorlati munka befejeztéig tart. Az iskola hallgatói a verseny során brigádokat szerveznek és alkalmaznak a szovjet fakitermelő munkások nagyszabású bevált módszerét.

A legkisebb hulladék sem vész kárba a „Helios” kötődében

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnk-től.) Igen nagy gondot okozott üzemünkben a „Helios” kötődében már régóta a hulladékok kérdése, amely bizony a munka természetéből kifolyólag, naponta figyelemreméltó mennyiséget jelentett. Ezt a hulladékot részben eddig eladtuk a DAC-nak, részben pedig olaktározva pihentettük, esetleg visszabontva, mint gyengébb minőségű anyagot fismét felhasználhatók a termelésben.

A jövőben ezeket a kisebb-nagyobb hulladék darabokat különböző kötöttárak elkészítéséhez használjuk fel. Így például a sálgépekről lekerült darabokból női szettet, a fejkendők maradék darabjaiból divatos

női sapkákat, turbánokat, fürdéshez női és férfi hajszoritókat, meleg téli gyerekapkákat, kis sálakat készítünk majd. A harisnya ketlizésénél származott hulladékokból különleges kefeformájú portörölköket parkezt fényesítőket készítünk rövidesen.

A hulladék ilyen célú felhasználásával teljesen kiküszöböljük még a legkisebb kötött darab kárba vesztését is és ezzel lényegesen hozzájárulunk az önköltség csökkentéséhez. Ezáltal természetesen a dolgozók széles tömegeinek is egyre több áruikat tudunk nyújtani.

Okos György,
„Helios” kötöttárugyár.

Csépeljünk helyesen, szemveszteség nélkül

A cséplés igen fontos munka és lényeges az, hogy jól végezzük, mert a helyes csépléssel sok gabonát menthetünk meg az elkallódástól. Már a cséplőgépek a székü való felállításánál is körültekintés szükséges. Szükséges az, hogy a gépet hossz- és kereszt-irányban jól aláékeljük, a kerekeknek nem szabad a talajt érinteniük. Figyelemmel kell lenni a székü irányra is, hogy a szél ne fujhasson bele a gépbe.

A munkamenet idején állandó ellenőrzés szükséges. A dob fordulatszáma ne legyen kisebb az előirtánál, mert akkor nem veszi ki tökéletesen a szemet, s a tisztítófelületek sem működnek jól. Ha a fordulatszám nagyobb, az is rossz, mert a dob törli a szemet. Vigyázni kell a kosár beállítására is, hogy az az előírásoknak megfelelően, a cséplendő termények által megkivánt mértékben történjen.

Az összes tisztítófelületeket — szalmarázó, törek-pelyvarosta, alsó és felső-tisztító — állandóan figyelni kell, hogy ne tömődjenek el. A pelyvarosta lejtését nedves, vagy nagyon bőven adó terményeknél ajánlatos nagyobbra állítani, hogy az elcséplelt anyag áthala-

dása gyorsabb legyen. A nagy szelelőnél a szélszabályozó lemezei mind a két oldalon egyformán álljanak. A szemrostákat a cséplendő terménynek megfelelően kell kiválasztani úgy, hogy a legnagyobb szemek is könnyen átessenek rajta. Az oldalt kihulló tört kalászköveket újra fel kell tölteni a dobba. A zab cséplésénél arra kell ügyelni, hogy a fümagrostára helyére vakrosta kerüljön. A felvonó szíját vagy hevederét állandóan ellenőrizni kell. Ha a szíj nem elég feszes, eltömődés áll elő és a felvonó nem szállít rendszeresen. Vigyázni kell arra, hogy a felső-tisztító-művel ne

legyen túl erős a szél. A tulerős szél visszafujja a magot a gépbe. Az osztályozó hengert a munka megkezdése előtt, vagy üzemszünet alatt kell beállítani, mert ha üzem közben állítjuk, akkor a sodronyok elgörbülnek. Nem szabad elhanyagolni a tisztítókefének utánaállítását sem.

A cséplés megkezdése előtt a zsákoló nyílások alá ponyvát kell teríteni, hogy a kiszóródó szemek arra hulljanak.

A fenti tanácsokat figyelembe véve, fokozni lehet a munkateljesítést és ki lehet küszöbölni a szemvesztést.

A szamosujvári dolgozók vállalták:

a munkakódex szellemében végzik munkájukat

SZAMOSUJVÁR. — (Levelezőnk-től.) A napokban Szamosujváron is feldolgozták a munkakódexet. A népi atheneum dísztermében a Román Munkáspárt megyei kiküldötte részletesen ismertette az új munkakódex minden szakaszát és rámutatott a

törvény jelentőségére a szocialista építésben.

A gyűlésen résztvevő dolgozók a felszólalások során lelkesen vállalták, hogy a munkakódexet állandóan tanulmányozzák és annak szellemében végzik munkájukat. Gabányi János

Fénylő éjszaka a szamosmenti székükön

Fürge szél huz végig a folyó fölött, magával sodorja a havas illatát. A csillagos égbolt ráborul a tájra, a hegyek nagy csendet ölelnek át. Gyaluból, a falu felől időnként kutyaugatás hallik, tompán, elnyújtottan.

A műton székér zörög. Az apró mőc lovacska fáradtan kocog. A székér utasa, Mitrici Ion hidegszamosi, havasközségi szegényparaszt, egykedvűen nógatja az állatot. Csak úgy szokásból teszi, s hiába, mert a ló kiszabta lépéseit és az időt. Gyalun innen szokatlan jelenség ragadja meg Mitrici figyelmét. Jobbra, a mező mélyén hatalmas porfelhőben lámpafények imbolyognak. Közelebb érve, gép bugása hallatszik, s a traktor pöfögése ütemekre osztja a bugó hangot.

Mitrici Ion oldalra huz és megállítja a lovat. Lekecmereg a székéről. Nagyon nyugtázza, hogy feléledjen. Erősen figyel a fény és hang felé. Aztán a csillagokra néz és hangosan szól:

— Jól elműt a szék! Átvág a mezőn. Frissen hántott tarló tápos. Mikor a gép közelebbe ér, megállítja. Az örség tagjai sok kérdést szegnek ne-

ki, ő pontosan válaszol. Elmondja, hogy a kíváncsiság szállította le a székéről. Napi tizenyolc órát, hajnalról sötétedésig ő is cséplelt már, de éjszaka nem. Olyan, hogy szegényparasztok gabonáját csépléjük éjnek idején, olyan még nem látott...

— Utolsó — kiált az adogató.
— Utolsó — veszi át a szót az etető, Breluca Todor.

A gép még jár egy darabot, azután szuszogva áll le a traktor. A hirtelen csendben minden apró zaj élesen hallatszik. Csattog a mázsáló vasa, puffannak a zsákok, s az ömlő buzaszemek szinte csörögnek.

Kádár István székü-felelős átveszi a vámot és a kvótát. Pontosan kimérik mindkettőt. Gombos András szegényparaszt asszonya figyel a számokat. Nézi azt, hogy mi lett egy esztendő erejétek munkájuk eredménye. Erősen dolgoztak. Az ősszel szárazság volt, doronggal kellett szétverniük az eke nyomán maradt rögöket, hogy idejében el-

vetthessék a magot. Nehéz munkát kell végezni a kenyérért.

— Meg vagy-e elégedve? — kérdi az asszonytól a székü-felelős, amikor átvette a kvótát.

Gombosné kis időt nézi a számokat s csak aztán válaszol:

— Igen, de jobbszerettem volna, ha több terem, s akkor többet is adhattam volna.

Mitrici Ion szó nélkül figyel. Arra gondol, hogy még a cséplés is új ma. Érti ő, hogy miért kell éjszaka is dolgozni. Azért, hogy hamar elvégezzék a munkát, hogy a dolgozó földművesek melőbb kicsépléjük az új kenyér magját. Megérti azt is, hogy a gyors munka több kenyérrel jelent. Hare ez a munka. Hare a béke megszilárdításáért.

Mitrici bucsuzik. Hajnalban a városban kell lennie, deszkát szállít. Amikor kiér az utra a székérhez, már újra bug a gép. Az éjszakai váltásban dolgozó cséplőmunkások: Breluca Todor, Fedar Dimitru, Pop Florica, Sándor Demeter, Vele Victoria és Sfarlea Ioan folytatják a csép-

lést. Hősies munkával védik a békét.

*

Fenes határában Mitrici Ion ismét megállásra készíti az eléjérelülő látvány. Fényárban uszik a mező. Magas oszlopokról villanylámpák öntik a fényt, a megvilágított területen hatalmas kazlak mögött cséplőgép bug. Traktor hangját nem hallja Mitrici Ion, gőzgép füstjét sem látja. Ujra leszáll a székéről. Figyelve közelíti a széküt. Itt aztán valóban újat lát. Villamosított széküt. Itt nemcsak villanyvilágítanak, de villany-motor hajtja a gépet is. Nem fogy üzemanyag, nincsen üzem-szély. A kolozsvári villamosművek munkásai siettek a dolgozó földművesek segítségére, ők szerelték a gépeket.

Mitrici Ion megtudja, hogy itt versenyben dolgoznak. Az éjszakai munkacsoport tagjai versenyre hívták a napdolókat. Vállalták: úgy szervezik meg a munkát, a tizenkétórás munkaidő

alatt négy óránál többet ne álljon a gép. Székely József gépész minden holtidőt kiküszöböl. Iacob Ioan és Donka György a gép legjobb dolgozói. Lelkesítik a többieket.

A munkacsoport most versenyre hívja a megye összes cséplőmunkásait. A fenesi villamosított székü dolgozóinak célja az, hogy minél gyorsabb munkával, minél tisztább magot csépljenek, veszteség nélkül.

Mitrici Ion jó darabig nézi őket. Még soha nem látott versenyző cséplőmunkásokat. Amint figyel, megvilágosodik előtte az, hogy a verseny élteti a munkát, legyőzi a fáradtságot.

*

Már hasad a hajnal, amikor Mitrici tovább indul. A halványuló csillagok alatt felkapaszkodnak a dombok. A tetőn rövid pihenőt tart. Viszának a völgyre, ahol Gyalu és Fenes dolgozó mezőllás nélkül küzdtek a jobb kenyérért. A múlt éjszakai a hasadó hajnal betölti a cséplőgépek diadalmas hangját.

sz. gy.

